

Met **peilbeheer** beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook *kán* worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.003895

De verenigde vergadering

besluit:

1. dat voldoende invulling is gegeven aan invoering van het geamendeerde peilbesluit
2. de conclusies van de evaluatie over te nemen, namelijk:
  - a. Het peilbesluit heeft geen nadelige effecten op de grondwaterstand;
  - b. Aangenomen wordt dat het peilbesluit niet leidt tot versnelde maaiveldddaling;
  - c. Het peilbesluit heeft niet geleid tot een toename van wateroverlast;
3. het peilbesluit niet te herzien

Context

De Reeuwijkse Plassen zijn aangewezen als KRW-waterlichaam. In het kader van de eerste KRW planperiode is een peilbesluit opgesteld waarmee 's zomers het waterpeil flexibel kan worden beheerd. Schoon regenwater kan zo langer worden vastgehouden, waardoor minder voedselrijk water ingelaten hoeft te worden.

Na interventie door bewoners uit het Reeuwijkse Plassengebied heeft de VV op 27 september 2017 het peilbesluit voor de Reeuwijkse Plassen, geamendeerd vastgesteld. Bewoners maakten zich zorgen over mogelijk lagere grondwaterstanden, met versnelde maaiveldddaling en funderingsproblemen tot gevolg.

Het amendement heeft geleid tot het besluit *'dat de effecten van het peilbesluit op de (grond)waterstand en maaiveldddaling en het optreden van wateroverlast na twee zomerseizoenen door de Verenigde Vergadering worden geëvalueerd'*. Deze periode is afgelopen najaar verstreken.

Tussen april 2018 en november 2019 heeft Rijnland metingen verricht en analyses van bovengenoemde effecten gemaakt. De resultaten zijn periodiek besproken met een klankbordgroep waarin bewoners en de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn vertegenwoordigd. Er zijn 3 tussenrapportages opgesteld en een beknopte eindevaluatie (zie verder de bijlagen).

Argumenten

1.1 De verzamelde data biedt voldoende inzicht in de effecten zoals benoemd in het amendement (grond)waterstand, maaiveldddaling en wateroverlast.

Met behulp van peilbuizen verspreid in het plassengebied is in de periode januari 2015 tot november 2019 continu automatisch de grondwaterstand gemeten. Daarmee is een goed beeld ontstaan van de periode voor en na invoering van het peilbesluit (resp. voor en na april 2017). Voor meetgegevens van oppervlaktewaterpeilen beschikken wij over meerdere meetpunten in het plassengebied. Voor aanvang van de evaluatieperiode zijn twee nieuwe meetpunten geplaatst.

Er is afgezien van meting van de maaiveldaling. Bij uitwerking van het plan van aanpak voor de evaluatieperiode bleek dit in deze periode onhaalbaar en niet doelmatig. Zie ook argument 2.b.1.

2.a.1 Schommeling in de grondwaterstand komt overeen met eerdere meetreeksen

In droge perioden (zoals de zomer van 2018) zakken de grondwaterstanden tot wel 0,8 m onder het oppervlaktewaterpeil uit. In natte perioden (winterseizoen) stijgt de grondwaterstand tot circa 0,2 m boven het oppervlaktewaterpeil. De jaarlijkse fluctuaties in de grondwaterstanden zijn een orde groter dan de variaties in het oppervlaktewaterpeil (een bandbreedte van 9 centimeter).

2.a.2 Slechte horizontale doorlaatbaarheid bodem

De grote schommeling van de grondwaterstand heeft grotendeels te maken met de bodemopbouw. De veenbodem in de Reeuwijkse Plassen kent een slechte horizontale doorlatendheid, waardoor het transport van water in de bodem zeer traag gaat. Het duurt dus lang voordat grondwater vanuit het oppervlaktewater wordt aangevuld en vice versa. Vanwege de hoge weerstand volgt het grondwaterpeil niet automatisch het oppervlaktewaterpeil. Daardoor ontstaat meestal een 'holle' (droge perioden) of 'bolle' (natte perioden) grondwaterspiegel. De mate hiervan hangt af van eventuele drainage.

2.a.3 Grondwaterstand wordt beïnvloed door neerslag en verdamping

Zie argument 2.a.2. Wanneer er een flinke regenbui valt is in de meetgegevens duidelijk zichtbaar dat de grondwaterstand hier snel op reageert. Ook is te zien dat het grondwater weer snel daalt wanneer regen uitblijft. Deze invloed op de grondwaterstand is vele malen groter dan een kleine schommeling in het oppervlaktewater.

2.b.1 Het peilbesluit heeft geen nadelige effecten op de grondwaterstand

De voornaamste oorzaak van (versnelde) maaiveldaling in veengebieden zoals de Reeuwijkse Plassen is een versterkte afbraak van het veen. Dit is het gevolg van toetreding van lucht in de bodem door verlaging van de grondwaterstand. Gebleken is dat het nieuw ingestelde peilbesluit geen nadelige effecten heeft op de grondwaterstand. Daarom kan zonder monitoring van het maaiveld worden afgeleid dat het nieuw ingestelde peilbesluit niet leidt tot versnelde maaiveldaling.

2.c.1 Er zijn geen meldingen van wateroverlast bij Rijnland binnengekomen

Gedurende de meetperiode is bijgehouden of er sprake was van wateroverlast als gevolg van peilstijging bij regenval van meer dan 50mm. Per etmaal. Dit was niet het geval. De peilstijging bleef eerder beperkt doordat vanwege het flexibele peil meer bufferruimte in de plassen aanwezig was (bijvoorbeeld tijdens de zware regenval van 5 september 2018 rond Boskoop en Reeuwijk).

3.1 Het flexibele zomerpeil leidt niet tot extra risico's

In antwoord op het amendement kan worden gesteld dat het peilbesluit niet heeft geleid tot nadelige effecten.